

OBSAH

PREDHOVOR.....	5
POUŽITÉ ZNAČKY.....	7
I. VYMEDZENIE POJMOV TÝKAJÚCICH SA OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOV K POZEMKOM	
Definícia pojmov pozemok, parcela, poľnohospodársky pôdny fond	9
Definícia cudzieho pozemku	9
Povaha pozemku ako jedinečného predmetu občianskoprávných vzťahov	10
Pozemok ako predmet prevodu – oddelenie časti doterajšieho pozemku – diel pozemku	10
Pozemok ako spôsobilý predmet občianskoprávných vzťahov a jeho označenie – zánik pozemku	10
Diel parcely a diel pozemku ako spôsobilý predmet občianskoprávných vzťahov	11
Diel pozemku a podiel k pozemku	15
Pozemok a parcela	15
Spoločná nehnuteľnosť	15
Inštitút spoločný dvor	16
Definícia stavebného pozemku – určenie pozemku na zastavanie	16
Geometrický plán	16
Definícia stavby v občianskom práve	17
Vznik stavby ako predmetu občianskoprávných vzťahov	17
Stavba ako samostatný predmet právnych vzťahov	18
Negatívne vymedzenie stavby v občianskoprávnom zmysle	19
Stavba ako súčasť pozemku – parkovisko a tenisové dvorce ako súčasť pozemku	20
Rybník a melioračné zariadenia ako súčasť pozemku	20
Súčasť pozemku	21
Príslušenstvo pozemku – nehnuteľnosť ako príslušenstvo pozemku – nadobudnutie vlastníckeho práva k príslušenstvu pozemku	22
Kanalizácia ako samostatný predmet právnych vzťahov a jej vplyv na vlastnosti pozemku	22
Oporný múr ako súčasť pozemku	23
Trvalé porasty ako súčasť pozemku	23
Definícia poľnohospodárskeho pozemku	23
Kvalifikácia neoprávnenej stavby	24

Neoprávnená stavba sčasti zasahujúca na cudzí pozemok	24
Neoprávnená stavba a jej vlastníctvo.	25
Neoprávnená stavba postavená socialistickou organizáciou.	25
Stavba postavená socialistickou organizáciou	26
Nedovolená (tzv. čierna) stavba	26
Pozemok charakterizovaný ako miestna komunikácia	26
Príľahlý pozemok	27
Vymedzenie príľahlého pozemku	27
Živý a mŕtvy inventár – pojem	27
Verejný priestranstvo a jeho verejné užívanie	29

II. PRÁVNE ÚKONY TÝKAJÚCE SA POZEMKOV

Všeobecný záujem na určitosti právnych úkonov týkajúcich sa vlastníckych práv a vôľa účastníkov právneho úkonu	31
Požiadavka určitosti právneho úkonu týkajúceho sa prevodu pozemkov	31
Forma a určitosť zmluvy o prevode vlastníckeho práva k pozemku	35
Identifikácia nehnuteľnosti údajmi z pozemkovej knihy	35
Individualizácia pozemku v právnom úkone – uvedenie iného parcelného čísla pozemku	37
Neuvedenie parcelného čísla pozemku a označenie časti rôznych pozemkov	38
Nesprávna výmera pozemku v zmluve a určitosť právneho úkonu	38
Subjektívne presvedčenie účastníka právneho úkonu o rozsahu prevádzaného pozemku.	38
Splnenie požiadavky písomnej formy právnych úkonov týkajúcich sa pozemkov – podpisy na listinách	39
Absencia platného právneho úkonu v súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva k pozemku – nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka.	41
Právne úkony týkajúce sa nehnuteľností v elektronickej podobe – plnomocenstvo v elektronickej vkládovom konaní	43
Povinná príloha k zmluve o prevode pozemku alebo časti pozemku	47
Prílohy k návrhu na vklad vlastníckeho práva k pozemku.	47
Plnomocenstvo na realizáciu úkonov týkajúcich sa prevodu pozemkov	48
Obsah plnomocenstva na prevod pozemkov	48
Technická jednota zmluvy a vplyv na jej platnosť	49
Platnosť právnych úkonov držiteľa – posúdenie nájomnej zmluvy uzavretej držiteľom.	52
Nahradenie prejavu vôle pri prevode pozemkov	52

Účinky rozsudku o nahradení prejavu vôle	53
Zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k pozemku . .	53
Zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k pozemku a určitost' jej predmetu (prevod časti pozemku)	54
Zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k pozemku a nahradenie prejavu vôle	55
Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva – kritériá pre reálne rozdelenie pozemkov	56
Vyporiadanie spoluvlastníctva reálnym rozdelením pozemku	59
Obmedzenie zmluvnej voľnosti a rozhodovanie súdov pri nakladaní s poľnohospodárskymi a lesnými pozemkami – účel právnej úpravy	59
Opatrenia proti drobeniu pozemkov mimo zastaveného územia obce – povaha odvodov za rozdelenie pozemkov	60
Zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k poľnohospodárskemu pozemku	66
Drobenie vlastníckych podielov spoločnej nehnuteľnosti	68
Drobenie pozemkov v osvedčení o dedičstve	73
Ochrana vlastníckeho práva dobromyseľného nadobúdateľa – nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka	73
Prelomenie zásady „nikto nemôže previesť viac práv, než má sám“ ochranou dobromyseľnosti nadobúdateľa	75

III. NÁJOMNÉ VZŤAHY K POZEMKOM

Pozemok ako predmet nájomnej zmluvy	77
Právna úprava nájomnej zmluvy k pozemkom	77
Náležitosti zmluvy o nájme pozemkov – určenie výšky nájomného pri vzniku nájmu zo zákona	78
Zmluva o nájme poľnohospodárskych pozemkov – účel prenájmu	78
Obsahové náležitosti zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov.	79
Absolútna neplatnosť zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov.	79
Neplatnosť nájomnej zmluvy v dôsledku neplatnej výpovede danej skoršiemu nájomcovi – prenájom pozemkov, ktoré nie sú právne voľné	80
Forma zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri prevádzkovaní podniku a jej určitost'	82
Zmena charakteru predmetu nájmu poľnohospodárskeho pozemku . .	83
Uzavretie zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov jedným zo spoluvlastníkov	85

Právo na prednostné uzavretie novej nájomnej zmluvy	87
Vznik práva na prednostné uzavretie nájomnej zmluvy	88
Odstúpenie od nájomnej zmluvy	90
Výpoveď nájomnej zmluvy – výpovedná doba podľa zákona o nájme poľnohospodárskych pozemkov	90
Podnájom pozemkov – obsah a trvanie podnájmu k pozemkom	91
Zákonný nájom k pozemkom nepodliehajúcim reštitúcii	92
Vznik nájmu „ex lege“	92
Nájomný vzťah vzniknutý transformáciou – zánik nájomcu	94
Zánik nájmu v rámci konania o pozemkových úpravách	95
Zákonný nájom lesných pozemkov – určenie výšky nájomného	96
Nájomca ako oprávnená osoba na poskytnutie finančnej náhrady za obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach	101
Predmet nájmu podľa zákona o poľovníctve	102
Poľovný revír – postavenie minoritných vlastníkov	102

IV. PROBLEMATIKA PRÁVNEJ ÚPRAVY POZEMKOV, NA KTORÝCH SÚ ZRIADENÉ ZÁHRADKOVÉ OSADY

Vznik nájmu v zriadených záhradkových osadách	104
Výpoveď nájomného vzťahu k pozemku, na ktorom je zriadená záhradková osada	108
Výpoveď z nájmu pre nezaplatenie nájomného	109
Zánik vlastníckeho práva k pozemkom v zriadenej záhradkovej osade v dôsledku konania podľa § 7 a nasl. zákona č. 64/1997 Z.z. a poskytnutie náhradných pozemkov, resp. náhrady v peniazoch .	109
Užívateľ (nájomca) pozemku v zriadenej záhradkovej osade	110
Zákonný nájom ako nútené obmedzenie vlastníckeho práva	110
Nesplnenie povinnosti platiť nájomné v rámci zákonného nájmu	111
Účinky rozhodnutia okresného úradu o schválení projektu pozemkových úprav	111
Spôsoby vyrovnania vlastníka pozemku – určenie výšky finančného vyrovnania	111

V. DRŽBA A VYDRŽANIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA K POZEMKU

Predpoklady vzniku držby – spôsoby uchopenia držby	113
Zákonné podmienky vydržania	113
Oprávnený držiteľ ako predpoklad vydržania	114
Okolnosti svedčiacie o dobromyseľnosti držiteľa pozemku	114
Držba a faktické ovládanie veci	115

Splnenie podmienok vydržania pozemku k 1. januáru 1992 – vydržanie na základe ústnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti	115
Vydržanie nehnuteľnosti na základe ústnej zmluvy uzavretej v roku 1980	118
Dobromyseľnosť držiteľa pozemku a omyl držiteľa	118
Vydržanie pozemku na základe zápisu v pozemkovej knihe – vydržanie priplotením.	119
Vydržanie časti pozemku v dôsledku držby práva osobného užívania.	124
Dočasné užívanie pozemku a vydržanie	125
Bezodplatné užívanie pozemku a vydržanie	125
Vydržanie na základe neplatnej kúpnej zmluvy a neplatnej nájomnej zmluvy.	125
Držba a vydržanie susedného pozemku na základe ospravedliteľného omylu	126
Vydržanie časti susedného pozemku.	127
Vydržanie časti susedného pozemku priplotením – dobromyseľnosť držiteľa	128
Pomer výmery skutočne kúpeného a držaného pozemku na účel posúdenia vydržania	129
Dobromyseľnosť držiteľa pozemku pri vydržaní časti susedného pozemku	129
Vydržanie na základe putatívneho právneho úkonu a na základe omylu	130
Vydanie osvedčenia o vydržaní na základe zápisu v pozemkovej knihe.	130
Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.	131
Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ako konštitutívna skutočnosť	135
Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v prospech bližšie neurčeného okruhu osôb.	135
Vydržanie vecného bremena spočívajúceho v práve prejazdu a prechodu cez cudzí pozemok.	135
Predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu – právo prechodu – účastníci súdneho konania.	136
Započítanie oprávnenej držby právneho predchodcu pri vydržaní. . . .	136
Započítanie doby oprávnenej držby vykonávanej pred 1. januárom 1992	138
Započítanie doby osobného užívania do vydržacej doby	138

VI. VYVLASTNENIE A TRVALÉ OBMEDZENIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA

Územné rozhodnutie ako zákonná podmienka vyvlastnenia alebo obmedzenia vlastníckeho práva k pozemkom	141
Zákonné podmienky vyvlastnenia alebo obmedzenia vlastníckeho práva	141
Skúmanie verejného záujmu pri vyvlastnení pozemkov na výstavbu diaľnic	145
Určenie primeranej náhrady za vyvlastnenie	146
Vyvlastnenie a platnosť darovania počas vyvlastňovacieho konania . .	147
Nútené obmedzenie vlastníckeho práva	148
Náhrada majetkovej ujmy za obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach	149

**VII. OBMEDZENIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA K POZEMKOM
V DÔSLEDKU VECNÉHO BREMENA**

Vecné bremeno – všeobecne	150
Platnosť právneho úkonu, ktorým sa zriaďuje vecné bremeno	151
Požiadavky určitosti právneho úkonu, ktorým sa zriaďuje vecné bremeno	151
Osoby oprávnené z vecného bremena a osoby odvodzujúce svoje práva od osoby oprávnenej z vecného bremena	152
Zriadenie vecného bremena k spoluvlastníckemu podielu – absolútna neplatnosť zmluvy o zriadení vecného bremena	154
Nahradenie prejavu vôle účastníka zmluvy o zriadení vecného bremena	156
Rozsah vecného bremena	157
Rozsah vecného bremena spočívajúceho v práve cesty a následky jeho prekročenia	157
Obsah a rozsah vecného bremena nadobudnutého vydržaním	158
Zákonné vecné bremená – charakteristika	158
Právny režim zákonných vecných bremien	159
Povaha finančnej náhrady za vznik zákonného vecného bremena – plynutie premlčacej doby – vplyv zmeny vlastníctva k nehnuteľnosti na premlčanie práva na finančnú náhradu	160
Finančná náhrada za vznik vecného bremena na pozemkoch pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky	160
Náhrada za nútené obmedzenie vlastníckych práv vlastníkov pozemkov pod stavbami vo vlastníctve obcí a vyšších územných celkov	164

Finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa zákona o tepelnej energetike	165
Náhrada za zriadenie vecného bremena podľa zákona o dráhach	165
Premlčanie práva na náhradu za zriadenie vecného bremena ex lege	173
Premlčanie práva na náhradu za zriadenie vecného bremena a vznik bezdôvodného obohatenia	173
Začatie plynutia premlčacej doby na uplatnenie finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena – vodohospodárskeho diela	173
Nároky spojené so vznikom vecného bremena zriadeného podľa zákona o vlastníctve bytov	174
Právna úprava náhrad za vznik a užívanie zákonných vecných bremien – otázka retroaktivity	176
Podmienky obmedzenia alebo zrušenia vecného bremena – zmena pomerov	179
Zrušenie vecného bremena v dôsledku zmeny pomerov – zmena vlastníka zaťaženého pozemku	180
Zrušenie vecného bremena pre jeho nevyužívanie – premlčanie	182
Zrušenie vecného bremena pre jeho výkon v rozpore so zákonom	183
Zmena úpravy rozsahu a obsahu vecného bremena pre zmenu pomerov	183
Zánik vecného bremena súdnym rozhodnutím a bezdôvodné obohatenie	184
Spôsob zriadenia vecného bremena k pozemku na základe súdneho rozhodnutia	185
Cieľ právnej úpravy zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu	185
Vznik vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu cez príľahlý pozemok a podmienky jeho zriadenia	186
Zriadenie práva cesty zmluvou, v ktorej nie je toto právo presne vymedzené	189
Základné podmienky zriadenia práva cesty – rozsah zriadeného vecného bremena	189
Podmienka nemožnosti zabezpečiť prístup vlastníka k stavbe inak – zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu cez príľahlý pozemok	190
Zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu cez príľahlý pozemok v prípade existencie prístupu k nehnuteľnosti po chodníku	191

Kritériá pri určení rozsahu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu – právo prechodu	191
Vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu – oplotenie zaťaženého pozemku a zriadenie uzamykateľnej brány	191
Uloženie povinnosti primeranej náhrady ako hmotnoprávna podmienka zriadenia vecného bremena a výrok súdneho rozhodnutia	193
Právna povaha vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu . .	193
Vplyv oprávnenosti stavby na možnosť zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu.	194
Zánik práva cesty zo zákona	195
Účastníci konania o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu – súhlas povinného s prechodom cez jeho pozemok . . .	196
Vecná legitímácia v sporoch týkajúcich sa vecných bremien	196
Aktívna a pasívna legitímácia v sporoch o obmedzenie alebo zrušenie vecného bremena.	196
Aktívna vecná legitímácia na podanie návrhu na zriadenie vecného bremena k pozemku v prípade neoprávnenej stavby	197
Okruh účastníkov konania o zriadenie vecného bremena – vecná legitímácia	197
Zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty rozhodnutím súdu ako nútené obmedzenie vlastníckeho práva . .	198
Súdne rozhodnutie o zriadení vecného bremena – určenie výšky náhrady za zriadenie vecného bremena	198
Geometrický plán ako súčasť súdneho rozhodnutia zriaďujúceho vecné bremeno spočívajúce v práve cesty.	200

VIII. ÚPRAVA PRÁVNÝCH VZŤAHOV VLASTNÍKA NEOPRÁVNENEJ STAVBY A VLASTNÍKA POZEMKU

Stavby umiestnené na cudzom pozemku	201
Stavba na cudzom pozemku zriadená na základe časovo obmedzeného práva	201
Stavba na cudzom pozemku zriadená na základe dohody s vlastníkom	202
Stavba na cudzom pozemku zriadená na základe časovo neobmedzeného práva	202
Zmena časovo obmedzeného práva stavebníka na zriadenie stavby na cudzom pozemku na trvalé právo	203
Zmena trvalého práva na vybudovanie stavby na dočasné právo	203

Právna úprava neoprávnených stavieb	206
Zriadenie neoprávnenej stavby a aplikácia právnej úpravy	207
Právny vzťah, ktorý vznikol zriadením neoprávnenej stavby.	207
Podmienky úspešného uplatnenia nárokov vlastníka pozemku voči vlastníkovi neoprávnenej stavby	207
Vlastníctvo k neoprávnenej stavbe.	208
Spoluvlastníctvo k neoprávnenej stavbe	208
Neoprávnená stavba zriadená úmyselným protiprávnym konaním stavebníka	209
Spôsoby usporiadania vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby a ich právna úprava.	209
Spôsoby usporiadania vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby a ich poradie.	210
Spôsoby usporiadania vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby a viazanosť súdu žalobným návrhom	211
Posudzovanie účelnosti odstránenia neoprávnenej stavby umiestnenej na cudzom pozemku	211
Kritériá pri rozhodovaní o odstránení neoprávnenej stavby.	212
Prikázanie neoprávnenej stavby do vlastníctva vlastníkovi pozemku .	212
Zriadenie vecného bremena v prospech neoprávneného stavebníka .	213
Legitimácia vlastníka pozemku na podanie návrhu na zriadenie vecného bremena v prospech neoprávneného stavebníka	213
Zriadenie vecného bremena v prospech vlastníka neoprávnenej stavby	213
Stavba na cudzom pozemku – imisie – zriadenie ďalšieho vecného bremena	214
Určenie náhrady za zriadenie vecného bremena v prospech stavebníka neoprávnenej stavby.	215
Výška náhrady za zriadenie vecného bremena v prípade obmedzenia užívania aj iných pozemkov – prikázanie pozemkov do vlastníctva vlastníkovi neoprávnenej stavby.	215
Stavba presahujúca na susediaci pozemok	215
Časť strechy rodinného domu presahujúca na cudzí pozemok ako neoprávnená stavba	216
Premičanie nároku na peňažnú náhradu za vecné bremeno zriadené zo zákona	219
Vecná legitimácia v sporoch o odstránenie neoprávnenej stavby	220
Aktívna legitimácia na podanie návrhu na vyrovnanie vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby. . . .	221

Viazanosť súdu žalobným návrhom podaným vlastníkom neoprávnenej stavby voči vlastníkovi pozemku	221
Spory týkajúce sa usporiadania vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby	222
Účastníci konania vo veciach usporiadania vzťahu medzi spoluvlastníkmi pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby	223
Zamietnutie žaloby na odstránenie neoprávnenej stavby pre rozpor s dobrými mravmi	223

IX. SUSEDSKÉ VZŤAHY

1. Občianskoprávna úprava imisí a vážneho ohrozenia výkonu práv podľa § 127 ods. 1 OZ

Právna úprava ochrany pred obťažovaním imisiami	224
Vlastník nehnuteľnosti ako povinný subjekt a jeho postavenie voči tretej osobe, ktorá je priamym rušiteľom	226
Osoba, ktorá nie je vlastníkom veci, ako oprávnený subjekt	226
Obec ako oprávnený subjekt	226
Vecná legitímácia v sporoch z imisí	227
Právna ochrana poskytovaná podľa § 127 ods. 1 OZ	227
Skutkové podstaty obmedzenia vlastníckych práv pri úprave susedských vzťahov	230
Definícia obťažovania v susedských vzťahoch	230
Obťažovanie nad mieru primeranú pomerom a jeho posudzovanie . .	231
Vážne ohrozenie výkonu práva – právne následky nesplnenia povinnosti vykonať potrebné zabezpečovacie opatrenia pri úpravách pozemku alebo stavby	232
Budúce vážne ohrozenie výkonu práva vlastníka	233
Vážne ohrozenie vlastníckeho práva spočívajúce v poškodzovaní veci	236
Rozdiel medzi obťažovaním a ohrozovaním výkonu práva	236
Vzťah medzi ochranou poskytovanou podľa § 127 ods. 1 OZ a podľa § 417 ods. 2 OZ	237
Definícia imisí a právna ochrana proti imisiám	238
Nepriame a priame imisie	238
Ochrana pred budúcimi imisiami	239
Obťažovanie pohľadom ako imisia	240
Obťažovanie pohľadom, fotografovanie a filmovanie osôb ako nehmotné imisie	240
Ochrana pred hlukom, prachom a vibráciami – zásah do osobnostných práv	241

Posudzovanie miery primeranej pomerom	244
Miera primeraná pomerom a medze dané verejnoprávnymi predpismi	244
Posudzovanie miery primeranej pomerom pri imisiách vo forme hluku	245
Hluk a možnosť jeho zákazu - miera primeraná pomerom	245
Miera primeraná pomerom pri imisiách vo forme hluku.	246
Posudzovanie miery primeranej pomerom pri rušení hlukom - opakovanie zásahu	246
Posudzovanie miery primeranej pomerom pri rušení hlukom - intenzita zásahu	246
Znečisťovanie ovzdušia a pôdy - zásah do výkonu vlastníckeho práva	247
Tienenie a realizácia stavby	247
Konáre stromov presahujúce na pozemok suseda - odvádzanie daždovej vody na susediacu nehnuteľnosť	248
Vnikanie vody na susediaci pozemok.	249
Chov zvierat a ich vnikanie na susedný pozemok.	249
Chov včiel a obťažovanie včelami.	250
Imisie produkované viacerými subjektmi.	254
Sneh padajúci zo susednej stavby	256
Prerastanie konárov a koreňov stromov na susedný pozemok	256
Listy a plody zo stromov padajúce na susedný pozemok - rozhodnutie správneho orgánu nepovoľujúce odstrániť strom.	257
Úpravy susediaceho pozemku alebo stavby - povinnosť urobiť dostatočné opatrenia na upevnenie stavby alebo pozemku.	257
Právna podstata žalôb z imisií	258
Žaloba z imisií	258
Petit žaloby z imisií	259
Obsahové náležitosti žaloby podľa § 127 ods. 1 OZ a žaloby podľa § 417 ods. 2 OZ.	259
Obsahové náležitosti petitu žaloby z imisií.	259
Žalobný návrh vo veciach imisií	260

2. Občianskoprávna úprava oplotenia pozemkov

Charakter právnej normy upravujúcej povinnosť oplotiť pozemok.	261
Povinnosť oplotiť pozemok - vlastnícke právo k oploteniu.	261
Uloženie povinnosti oplotiť pozemok - vymedzenie oplotenia v žalobe	262
Rozhodovanie o uložení povinnosti oplotiť pozemok	263

3. Občianskoprávna úprava vstupu na cudzí pozemok

Vstup na susediaci pozemok	264
Pojem nevyhnutná údržba	265

Vstup na cudzí pozemok ako trvalé obmedzenie vlastníckeho práva .	265
Zákonné podmienky vstupu na susediaci pozemok	265
Pojem vstup na cudzí pozemok	266
Vstup na cudzí pozemok na účely údržby septiku	266
Vstup na cudzí pozemok na účely odstránenia stavby	266
Budovanie kanalizácie a vstup na cudzí pozemok	266
Vstup vlastníka neoprávnenej stavby na susediaci pozemok	267

X. NEOPRÁVNENÉ ZÁSACHY DO PRÁV K POZEMKOM A SÚDNA OCHRANA (VLASTNÍCKE ŽALOBY)

Vyhrážanie sa zásahom do vlastníckeho práva k pozemku	268
Uloženie hnutelných vecí na cudzom pozemku	268
Neoprávnené odvedenie vody zo susedného pozemku – úspešnosť žaloby	268
Vybudovanie odvodňovacieho zariadenia obcou ako neoprávnený zásah do vlastníckeho práva	269
Odvedenie vodného toku na cudzí pozemok	273
Neoprávnený zásah do práva vlastníka pozemku slúžiaceho ako účelová komunikácia	274
Vzdušný priestor nad pozemkom a zásahy do vlastníckeho práva k pozemku	274
Právo prechodu a prejazdu vlastníkov susediacich pozemkov cez cudzí pozemok a poskytnutie predbežnej ochrany obcou	274
Zriadenie oplotenia na susediacom pozemku	278
Zriadenie stavby na základe dohody o dočasnom užívaní pozemku . .	278
Trvalé zriadenie stavby a ochrana vlastníckeho práva	278
Neoprávnené užívanie cudzieho pozemku – právna ochrana	279
Vzťah medzi reštitučným nárokom a vlastníckou žalobou – ochrana vlastníckeho práva	279
Vzťah medzi reštitučným nárokom a vlastníckymi žalobami – ochrana vlastníckeho práva	279
Vlastnícke žaloby a reštitučné zákony – naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva	284
Určovacia žaloba a reštitučné nároky	284
Uplatnenie nárokov na odčinenie krívd spočívajúcich v konfiškácii majetku z rasových dôvodov určovacou žalobou	286
Základná charakteristika určovacej žaloby	286
Určovacia žaloba – spoluvlastníci pozemkov ako účastníci konania . .	287
Prípustnosť určovacej žaloby	287

Posúdenie naliehavého právneho záujmu	288
Naliehavý právny záujem v prípade určenia zániku vecného bremena ex lege	288
Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností	288
Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vlastníka nehnuteľnosti zapísaného v katastri nehnuteľností	289
Naliehavý právny záujem prevodcu nehnuteľnosti po odstúpení od zmluvy	289
Naliehavý právny záujem vlastníka nehnuteľnosti – duplicita zápisov	290
Naliehavý právny záujem spoluvlastníka na určení vlastníctva k podielu iného spoluvlastníka na spoločnej veci	290
Naliehavý právny záujem pri určení existencie práv zodpovedajúcich vecným bremenám – prekážka rozsúdenej veci	291
Pozitívne a negatívne určenie vlastníckeho práva	291
Neopodstatnenosť určovacej žaloby	292
Negatívna určovacia žaloba	292
Naliehavý právny záujem a žaloba na plnenie	295
Prípustnosť určovacej žaloby podanej účastníkmi dedičského konania po jeho právoplatnom skončení	295
Ochrana pred neoprávneným zásahom do vlastníckych práv – vlastnícka žaloba	296
Negatívne vymedzenie vlastníckej žaloby – námietky proti vlastníckym žalobám	296
Typy vlastníckych žalôb	296
Vlastnícke žaloby – vindikačná žaloba a negatívna žaloba	297
Vindikačná žaloba – vecná legitímácia a žalobný petit	297
Súčasné uplatnenie vlastníckych žalôb	298
Žaloby slúžiace na ochranu vlastníckeho práva	298
Vlastnícke žaloby a rozpor s dobrými mravmi	298
Identifikácia pozemku vo vlastníckej žalobe a v enunciáte súdneho rozhodnutia	299
Ochrana pred neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva	299
Negatívna žaloba a preventívna žaloba	300
Opodstatnenosť negatívnej (zapieracej) žaloby	302
Účel negatívnej žaloby – určenie súdneho poplatku	302
Petit negatívnej žaloby	303
Súdne preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia a úprava vlastníckych vzťahov	303

Žaloba o vypratanie pozemku	304
Žaloba o vypratanie pozemku – žaloba o odstránenie stavby	304
Spory o určenie hraníc pozemkov – posun hranice pozemkov v prírode	305
Spory o určenie hranice pozemkov ako vlastnícke spory	305
Spory o určenie hranice medzi pozemkami – petit žalobného návrhu	306
Spory o určenie hranice pozemku – formulácia žalobného petitu.	309

XI. BEZDÔVODNÉ OBOHATENIE A NÁHRADA ŠKODY

Zodpovednosť za škodu spôsobenú na susediacom pozemku	310
Neoprávnený zásah do vlastníckeho práva a náhrada škody.	310
Neoprávnený zásah do vlastníckeho práva a uvedenie pozemku do pôvodného stavu.	310
Nárok na náhradu škody spôsobenej diviачou zverou na poľnohospodárskych pozemkoch	311
Užívanie cudzieho pozemku bez právneho dôvodu – peňažná náhrada vo forme obvyklého nájomného.	312
Užívanie verejného priestranstva zahŕňajúceho aj pozemky patriace tretej osobe – vznik bezdôvodného obohatenia obce.	312
Užívanie cudzieho pozemku vlastníkom stavby (nehnuteľnosti)	314
Užívanie cudzieho pozemku, ktorý získalo mesto bez právneho dôvodu	315
Hnuteľná stavba nachádzajúca sa na cudzom pozemku a bezdôvodné obohatenie jej vlastníka	318
Investície vložené do cudzieho pozemku a vznik bezdôvodného obohatenia	319
Prenajímanie poľnohospodárskeho pozemku a vznik bezdôvodného obohatenia	319
Verejné užívanie pozemkov a vznik bezdôvodného obohatenia.	320
Užívanie veci bez právneho titulu a peňažná náhrada za bezdôvodné obohatenie	320
Nárok na náhradu za živý a mŕtvy inventár a zásoby – premlčanie nároku.	321